

Kostel obklopuje kamenná zeď s výklenkovými kapličkami křížové cesty. V jihovýchodním nároží zdi je umístěno klasicistní stavení bývalé poustevny.

Kolem kostela byl hřbitov, který se využíval v době moru. K zajímavostem zdejšího místa patří, že v okolí kostelíka sv. Jiljí

došlo před bitvou na Bílé hoře roku 1620 ke střetu českého vojska s koaličními vojsky.

Zde naše procházka končí. Je dlouhá asi 3 km a projdete ji za jeden a půl hodiny. Komu se ještě nechce vracet, může se u kostelíka sv. Jiljí napojit na naučnou stezku Rakovníkem a seznámit se se zajímavostmi v jejím okolí.

Kostel neboli chrám či chrám Páně - první křesťané se setkávali v soukromých domech, později se začaly stavět sakrální budovy sloužící věřícím k modlitbám a bohoslužbám.

Kaplička je lidové označení pro menší sakrální objekt než je kaple. Bývá zasvěcena některému ze svatých.

Zvonice je stavba, převážně sloužící k zavěšení zvonů, funkčně souvisí s kostelem, se kterým však není stavebně spojena.

The church is surrounded by stone wall with alcove chapels of the Stations of the Cross. The south east corner contains classical building of former hermitage.

Around the church was a cemetery used at the time of black plague. One of the interesting facts about this place is that the Czech army met coalition forces

before the Battle of White Mountain.

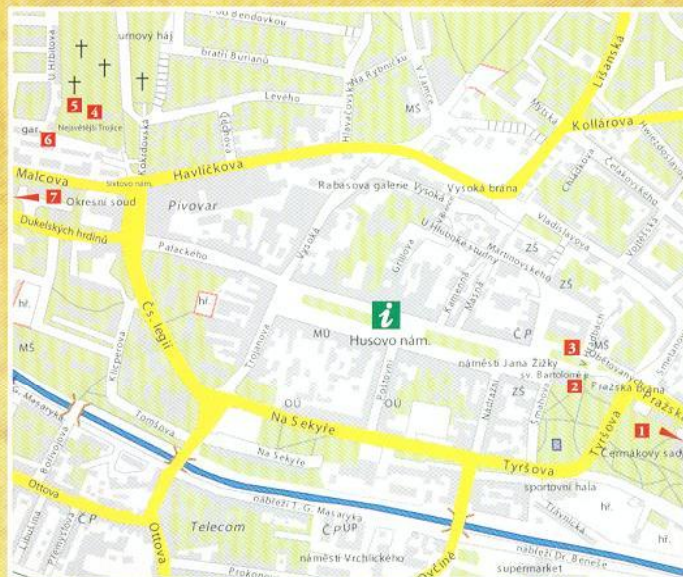
Our walk ends here. It is around 3 km long and it will take you one hour. Who does not feel like going back yet can try a track around Rakovník and discover interesting its sights.

Church or Lord's cathedral – first Christians would meet in private houses, later they started building sacred buildings used by the believers in their prayers and worshipping.

"Kaplička" (Chapelle) is folk name for a sacred object smaller than chapel. It is usually dedicated to one of the saints.

Bell tower is a construction mostly used for suspending bells, which is functionally, not constructionally, linked with church.

Rakovník

1 Kaplička sv. Jana Nepomuckého	5 Zvonice na hřbitově
2 Kostel sv. Bartoloměje	6 Kaple sv. Rocha
3 Zvonice u Kostela sv. Bartoloměje	7 Kostel sv. Jiljí
4 Kostel Nejsvětější Trojice na hřbitově	

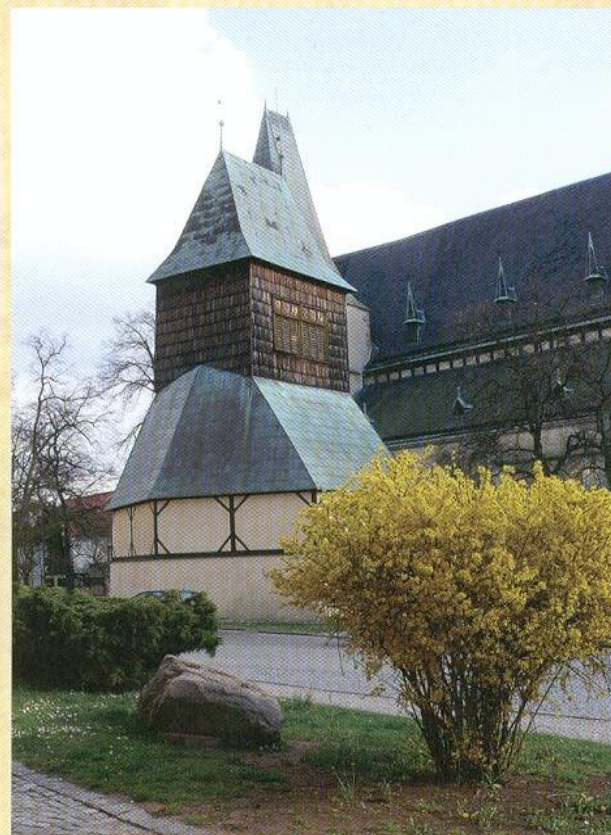
Kontakt / contact:

Městské informační centrum Rakovník
Husovo nám. 114
269 01 Rakovník
tel.: (+420) 313 512 270
e-mail: icentrum@knihovna-rakovnik.cz
www.infocentrum-rakovnik.cz

Procházky po Rakovníku

VI.

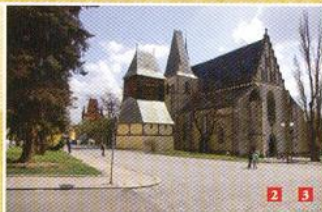
Tours through
the Rakovník

Procházka po Rakovníku

Na naší šesté procházce se seznámíme s památkami křesťanské architektury v Rakovníku, s kostely, kapličkami a zvonnicemi.

Naší procházku začneme ve východní části města, u silnice směřující na Křivoklát. V blízkosti jediného věžového domu v této lokalitě, ukrytá pod košatou korunou lípy, stojí *Kaplička sv. Jana Nepomuckého* – klasicistní šestiboká kaple pocházející z roku 1851, uvnitř je socha svätce z konce 17. století. Od kapličky budeme směřovat ke kruhovému objezdu a rušnou Pražskou ulicí k centru města. Po projití půvabné Pražské brány se nám naskytne pohled na jedno z nejkrásnějších a nejpůsobivějších rakovnických zákoutí, jehož součástí je děkanský *kostel sv. Bartoloměje*. Tato dominanta náměstí stojí na místě původního románského kostela sv. Mikuláše, který kromě své náboženské funkce sloužil v případě ohrožení i jako ochrana pro obyvatele a cennosti. Tento pravděpodobně již opevněný kostel vyhořel a na jeho místě byl postaven nový, pojmenovaný po sv. Bartoloměji. V době husitských válek vypálený a poškozený kostel byl později opravován, dnešní podobu získal na přelomu 15. a 16. století. Několikrát byl ještě přestavován, naposledy podle návrhu architekta Josefa Mockera koncem 19. století. K cennému vybavení patří pozdně gotická kazatelna a cínová křtitelnice

a barokní boční oltáře. Na schodišti před kostelem je ze sekané mozaiky obraz pelikána, znaky města a země, na boční stěně kostela je umístěn obraz Piety z řezané mozaiky.

Severně od kostela stojí samostatně *zvonice*, postavená v roce 1495 pro dva mimořádně velké zvony, Bartoloměje (také Žebrák) a Jiřího (Mlynář). Zvon Bartoloměj patří k největším českým zvonům, zvon Jiří byl v roce 1589 přelit ve zvon Václav. Zvonice má šestibokou podezdívku a dvě nad sebou postavené valbové střechy. Mezi nimi jsou žaluziová okna, nad nimiž jsou umístěny erby země, města a řemeslných cechů.

Od kostela se vydáme přes náměstí. Jeho výrazně podlouhlý půdorys byl spolu se třemi ulicemi, vybihajícími z jeho západního konce, vytýčen koncem 13. století. Z náměstí se vydáme jednou z nich, Palackého ulicí. Na jejím konci zabočíme doprava, přejdeme světelnou křižovatkou a zamíříme ke hřbitovu. Tento hřbitov byl založen na tehdy Svatojilském předměstí v polovině 16. století, původně se pohřbívalo v prostoru kolem kostela sv. Bartoloměje. Po projití brány hřbitova upoutá každého návštěvníka budova *kostela Nejsvětější Trojice*. Jednoduchá renesanční stavba s pozdně gotickými prvky byla vystavěna v letech 1585-1588 italským mistrem Valentinem. K jeho vybavení patří oltářní obraz s Nejsvětější Trojicí mezi anděly a sv. Bartolomějem,

ukazujícím na město Rakovník.

Vedle kostela stojí dřevěná *zvonice*. Byla postavena koncem 16. století a patří k nejcennějším českým dochovaným zvonnicím. Šestiboká podezdívka nese dvoudílnou valbovou střechu, krytou šindelem, uvnitř jsou umístěny tři zvony. Vzhled zvonice kdysi vtipně ohodnotil Zikmund Winter: „*svým slohem je tak něco jako čínská pagoda a český obširný starobylý holubník.*“ Další dominantou je *kaple sv. Rocha* umístěná v jihozápadním koutě hřbitova. Postavena byla roku 1726 ze sbírek rakovnických občanů jako projev díkůvzdání po skončení velkého moru, který Rakovník postihl, pražským stavitelem J. F. Hybnem. Původně stála mimo areál hřbitova, začleněna do něj byla až roku 1835. Kaple má půdorys rovnostranného trojúhelníka s konvexně vypjatými stranami, ve kterých jsou tři vzájemně shodné vchody s původními dveřmi. Kupolovitá střecha je krytá prejzy, uvnitř je umístěn oltář se sochou sv. Rocha v životní velikosti.

Na západní straně města se nachází *kostel sv. Jiljí*. Jednoduchý kostel se žebrově klenutým presbytářem byl postaven koncem 15. století. Jeho výprava je barokní, ústředním motivem hlavního oltáře je obraz sv. Jiljí z 18. století.

Tours through the Rakovník

During our sixth walk we will get acquainted with Christian architecture in Rakovník, with churches, chapels and bell towers.

Our walk starts in the eastern part of the town, near the road leading to Křivoklát. Near the only building with tower in this area and hidden under large linden tree top stands *chapelle of Jan Nepomucký* – classical hexagonal chapel from 1851. Found inside can be an older statue of a saint from the end of the 17th century. From the chapelle we head towards a roundabout and busy Pražská street in the direction of the town centre.

After passing through charming Pražská gate we will be offered view of one of the most beautiful and impressive places in Rakovník, including decanal *church of St. Bartholomew*.

Church, which dominates the square, is built in the location of former Romanic church of St. Nikolaus that was used not only for religious activities, but in case of danger also as a shelter for people and their valuable possessions. This, probably already fortified, church burned and in its place a new church was built named after St. Bartholomew. During Hussite Wars it was burned and damaged, later repaired and it has its current shape from the turn of 15th and 16th Centuries.

It contains very valuable Late Gothic pulpit and tin stoups, as well as baroque side altars. The staircase in front of the church is decorated with cutting mosaic tile depicting a pelican, symbols of the town and land, and hanging on the side wall of the church is image made of cutting mosaic.

North of the church is independently standing *bell tower*, built in 1495 for two very large bells, Bartholomew (also Beggar) and George (Miller). Bell Bartholomew is one of the largest bells in the Czech Republic, bell George was in 1589 recast into bell Václav. The bell tower has hexagonal sustaining wall and two wagon-headed ceilings on top of each other. Between ceilings are windows with sunblinds, above windows are escutcheons of the land, town and trade guilds.

From the church we head across the square. Its very long shape, along with three streets running from its western end, was laid out at the end of the 13th Century. From the square we will continue along one of these streets – Palackého. At the end we will turn right, cross the lights and head for the cemetery.

This cemetery was founded in the middle of the 16th Century within what was then Svatojilský periphery. Deceased were originally buried near the church of St. Bartholomew. After passing under the gate of the cemetery visitors' attention is caught by *St. Trinity Church*. Single-aisle Renaissance building with Late Gothic elements was constructed between 1585 and 1588 by Italian master Valentino. It contains altar paintings portraying the St. Trinity between angels and St. Bartholomew, who is pointing towards the town of Rakovník.

Next to the church is a wooden *bell tower*, built at the end of the 16th Century. This bell tower is one of the most precious surviving Czech bell towers. Hexagonal sustaining wall carries two-part hip roof covered in shingle, protecting three bells. The shape of the bell tower was once wittily assessed by Zikmund Winter: „*its composition is something between Chinese pagoda and Czech archaic pigeon house.*“

Another dominant element is *chapel of St. Roch*, located in south-west corner of the cemetery. It was built in 1726 from public collections as a token of gratitude after great plague, which stroke Rakovník, by master builder from Prague J. F. Hybnec. Originally it was outside of the cemetery, but in 1835 it was included in it. The chapel has the ground plan of an equilateral triangle with convex sides containing identical entrances with original doors. Copula roof is covered with Spanish tile. The chapel contains altar with life-size statue of St. Roch.

Located in the western part of the city is *church of Sv. Jiljí*. Single-aisle church with ribbed arched presbytery was built at the end of the 15th Century in baroque style. The main altar motive is a painting of St. Jiljí from the 18th Century.

